PAUL'S ONTWAKEN

PAUL'S ONTWAKEN

❖

FREDERIK VAN EEDEN

DIDEROT

Wat van de ziel in het lichaam verblijft, slaapt. Het ware ontwaken is een werkelijk opstaan uit het lichaam, niet met het lichaam.

— Plotinus, Enneaden, III, 6

Aan allen die hem ooit gekend hebben en nog altijd liefhebben.

ISBN: 9789403729107
Hertaling: Wilma Baltus
© Wilma Baltus. Alle rechten voorbehouden.

Paul’s ontwaken

I	9
II	15
III	23
IV	31
V	37
VI	43
VII	47
VIII	51
IX	57
X	69
Gedichten	75

I

Op vrijdag 21 februari overleed mijn zoon Paul van Eeden, na vierentwintig jaar te hebben geleefd. Het komt niet vaak voor dat een vader de levensbeschrijving van zijn zoon schrijft. Toch zal dit vermoedelijk niet in strijd zijn met algemeen aanvaarde gevoelens van kiesheid en bescheidenheid. Dat een zoon de levensbeschrijving van zijn vader schrijft, heeft nooit aanstoot gegeven. Integendeel, het is vaak geëerd als een daad van piëteit en liefde. En hoe sterk zijn de gevoelens van piëteit en liefde die mij ertoe bewegen deze bladzijden te schrijven!

Ik durf er nauwelijks aan te beginnen, uit vrees dat ik het niet goed en waardig genoeg zal doen, niet voldoende in de geest van wie hij was toen hij heenging. Zo groot is mijn eerbied voor mijn eigen kind, voor wat hij door lijden en geduld geworden is, en zo groot is mijn dankbaarheid voor wat hij mij in zijn korte leven heeft gegeven, vooral bij zijn wonderbaarlijke einde.

Want hij verdient het dat ik uit zijn schijnbaar weinig betekenisvolle levensloop het edelste en opmerkelijkste vastleg en probeer de herinnering aan hem bij anderen levend te houden. Hij heeft immers een gewoon jongensleven, met fouten en vergissingen, weten te laten eindigen in wat ik een heilig wonder durf te noemen. Zijn allerminst feilloze karakter heeft hij weten te zuiveren en te verheffen tot een volkomen zuiverheid van zachtmoedige liefde.

Zijn ziekte en zijn lijden wierpen de donkerste schaduw over mijn leven, en ik zag zijn heengaan tegemoet als de zwaarste slag die mij kon treffen. Maar door de wijze waarop hij stierf, is die slag voor mij een zegen geworden.

Jarenlang, vanaf de eerste aanval van zijn ziekte, was hij mijn zorgenkind. Met zijn herstel of achteruitgang ging mijn stemming op en neer. Zijn lijden kwelde mij des te meer door zijn innige